

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง เครื่องดนตรีนาฏ

ครูผู้สอน ครูจันทิมา อนุกุล

เรื่อง

เครื่องดนตรีน่ารักๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) ระบุเครื่องดนตรีแต่ละประเภท
- ๒) จำแนกเครื่องดนตรีแต่ละประเภท
- ๓) ตระหนักและเห็นคุณค่าการนำ
เครื่องดนตรี ไปใช้ประโยชน์

นักเรียนฟังเสียงเพลงแล้ว
ได้ยินเสียงเครื่องดนตรีไทย
อะไรบ้าง?

เครื่องดนตรีไทย

แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท

เครื่องดีด

เครื่องสี

เครื่องตี

เครื่องเป่า

ประเภท เครื่องดีด

ประเภทเครื่องดีด

จะเข้

ประเภทเครื่องดีด

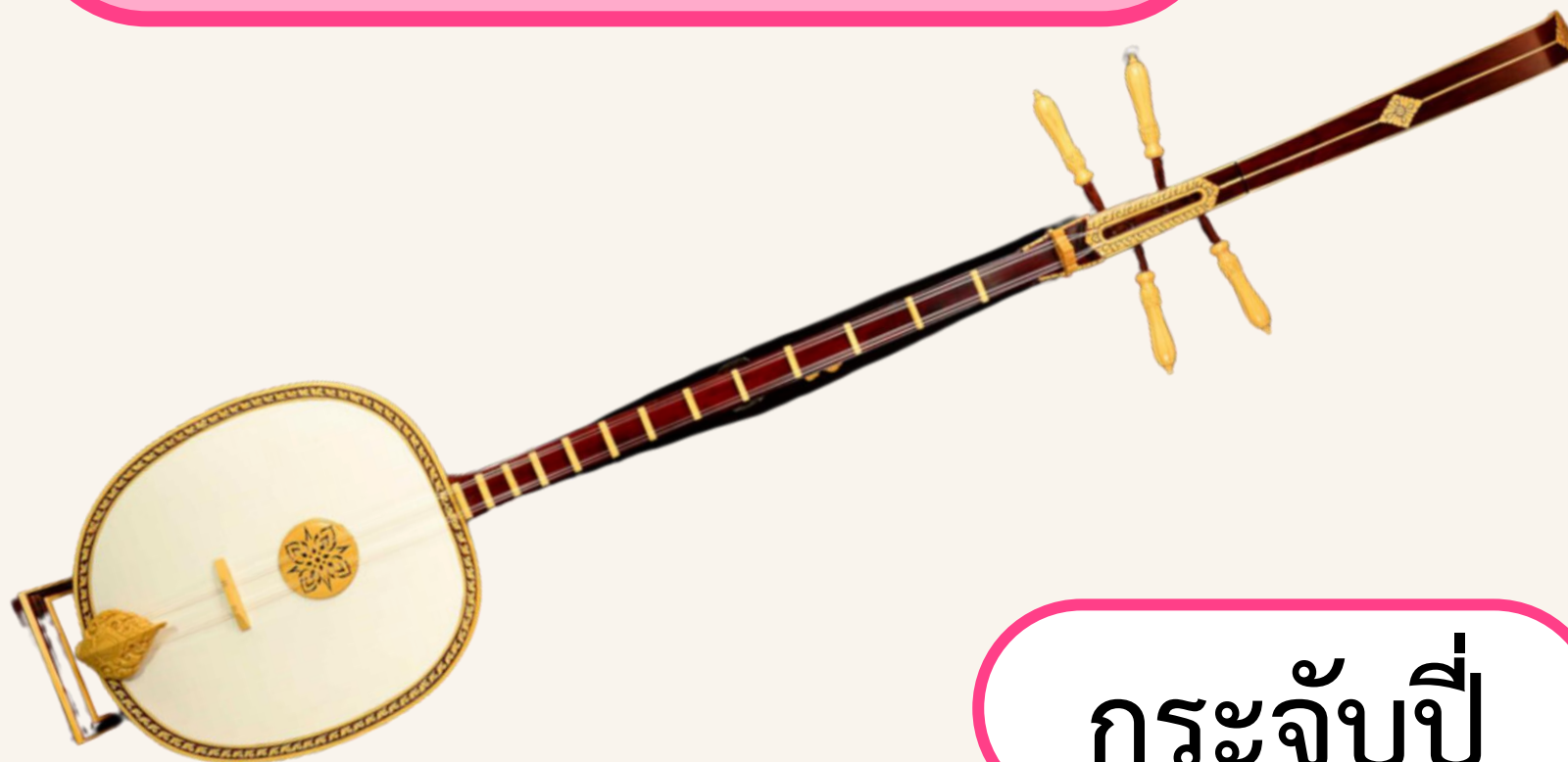

พิณเปี้ยะ, พินน้ำเต้า

ขอบคุณรูปภาพ จาก <https://nontasang.wordpress.com/2015/09/28/พิณเปี้ยะ/>

ประเภทเครื่องดีด

กระจับปี

ขอบคุณรูปภาพ จาก <https://archive.sacit.or.th/handicraft/2272>

วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. **คลุมจะเข้ด้วยผ้า**เพื่อกันฝุ่นละออง
๒. การทำความสะอาดจะเข้ควรใช้**ผ้าที่มีความนุ่ม**
ชุบน้ำหมาด ๆ เช็ดตัวจะเข้
๓. หากกนมจะเข้หลุดให้ใช้**กาว**ติดไว้ในตำแหน่งเดิม

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การบรรเลงเดี่ยว จะเข้หมู่ เพลง เขกมอญ

เผยแพร่โดย วิเศษดนตรี

เผยแพร่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=edUmYtsaBOE>

ประเภท เครื่องสี

ประเภทเครื่องสี

ซอสามสาย

ขอบคุณรูปภาพ จาก <https://www.education-thai.com/product/192087-189013/ซอสามสายเพียงออ-ไม้มะเกลือ-คัดพิเศษ>

ประเภทเครื่องสี

ซออู้

ซอด้วง

วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. ผู้บรรเลงควรขึ้นสายซอ และเลื่อนหย่องหรือหมอน ให้อยู่กึ่งกลางของหน้าซอ จากนั้นเทียบเสียงของซอตามประเภทซอนั้น ๆ
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จ ควรลดสายและปลดหย่อง เลื่อนหมอนขึ้นไว้บนขอบกะโหลกซอ เพื่อป้องกัน หน้าซอยุบ
๓. ควรใส่ถุงเก็บเพื่อสะดวกในการเก็บและถือ

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การบรรเลงเดี่ยว ซอด้วง เพลง พญาไศก

เผยแพร่โดย วิเศษดนตรี

เผยแพร่วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=JGuJ_jv4TUo

ประเพณีเครื่องดี

ทำจากไม้

ทำจากโลหะ

ทำจากหนัง

เครื่องดี ทำจากไม้

กรับคู่

กรับพวง

ระนาดเอก

1. ชื่อภาพ ระนาดเอก จากเว็บ <https://sites.google.com/site/arisara0824662140/home/ranad-xek>
2. ชื่อภาพ กรับคู่ จากเว็บ <https://churairatmusic.com/th/product/krab-sepa-ww//>
3. ชื่อภาพ กรับพวง <https://churairatmusic.com/en/product/krab-puang-1>

เครื่องตี ทำจากโลหะ

ฆ้องวง

ฉิ่ง

ฉาบ

ชื่อภาพ ฆ้องวง จากเว็บ http://110.170.81.29/instrument_detail/1427199656798/th/word

ชื่อภาพ ฉิ่ง จากเว็บ <https://www.musicarms.net/ฉิ่งทองเหลือง-ไซส์-s/>

เครื่องตี ทำจากหนัง

กลองแขก

กลองยาว

วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. ลักษณะการบรรเลงระนาดผู้บรรเลงนั่งพับเพียบหรือขัดสมาธิ
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จต้องปลดเชือกคล้องหุระนาดด้านซ้ายมือลง เพื่อป้องกันไม่ให้เชือกรับน้ำหนักของผืนตลอดเวลา
๓. ควรเก็บไม้ระนาดไว้ใต้ราง ไม่วางทิ้งบนพื้น หรือวางบนผืนระนาด
๔. การเคลื่อนย้ายระนาดควรใช้การยก แทนการลากหรือดึง

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การบรรเลงเดี่ยว ระนาดเอก เพลง จินฉิมใหญ่

เผยแพร่โดย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

เผยแพร่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=PPJG0UZjZ-g>

ประเภท เครื่องเป่า

ประเภทเครื่องเป่า

ขลุ่ยเพียงออ

ปี่ใน

ปี่ชวา

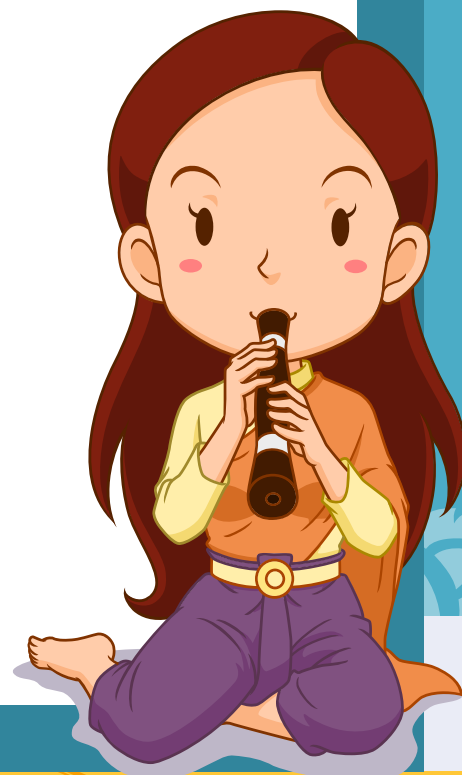
ขอบคุณรูป ปี่ชวา จาก <https://finearts.go.th/promotion/view/44994-วงบัวลอย--วัฒนธรรมดนตรีในงานอวมงคล>

ปี่ใน จาก <https://churairatmusic.com/th/product/pee>

ขลุ่ยเพียงออ เช่น <https://churairatmusic.com/product/klui-piang-or-plastic-i?lang=th>

วิธีการดูแลและเก็บรักษา

๑. ทำน้่งในการเป่า ผู้เป่าสามารถน้่งได้ทั้งท่าพับเพียบ และน้่งขัดสมาธิ น้่งตัวตรง
๒. เมื่อบรรเลงเสร็จควรทำความสะอาดโดยการนำส่วนที่เปียกน้ำลายไปล้างด้วยน้ำสะอาด
๓. ไม่ควรวางขลุ่ยหรือปี่วางไว้กับพื้น
๔. ควรเก็บใส่กล่องหรือถุงให้เรียบร้อย

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การบรรเลงเดี่ยว ปี่ใน เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

เผยแพร่โดย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร

เผยแพร่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

<https://www.youtube.com/watch?v=9jUmnioEJcM>

กิจกรรม

เรื่อง เครื่องดนตรีน่ารู้

ให้นักเรียนแยกประเภทเครื่องดนตรีไทย
จากภาพที่กำหนด โดยเขียนชื่อเครื่องดนตรี
ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงกิจกรรม
๒. นักเรียนเขียนตารางประเภทของเครื่องดนตรีลงในสมุด
๓. ครูปลายทางให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม
๔. นักเรียนลงมือทำกิจกรรม
๕. ครูปลายทางตรวจสอบความถูกต้อง

ประเภทของเครื่องดนตรีไทย

เครื่องดีด	เครื่องสี	เครื่องตี	เครื่องเป่า

เครื่องดนตรีไทย

๑. จะเข้

๒. ฉิ่ง

๓. ปี่ชวา

๔. ซอด้วง

๕. ระนาดเอก

เครื่องดนตรีไทย

๑. จั๊วแซ่

๒. ฉิ่ง

๓. ปี่ชวา

๔. ซอด้วง

๕. ระนาดเอก

ประเภทของ เครื่องดนตรีไทย

เครื่องดีด	เครื่องสี	เครื่องตี	เครื่องเป่า

ឆេតុ

ประเภทของเครื่องดนตรีไทย

เครื่องดีด	เครื่องสี	เครื่องตี	เครื่องเป่า
จะเข้	ซอด้วง	ฉิ่ง	ปี่ชวา
		ระนาดเอก	

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เสียงและจังหวะดนตรี

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th